

Aan: de heer M. Jansen, senior beleidsmedewerker gemeente Sluis
MJansen@gemeentesluis.nl

Cc: Richard Schriemer, contactambtenaar
RSchriemer@gemeentesluis.nl

Oostburg, 22 maart 2022

Betreft: advies RMDO besteding gelden Ministerie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ter bestrijding van energiearmoede in de gemeente Sluis

Op 16 februari 2022 kreeg de RMDO het verzoek van Mike Jansen, senior beleidsadviseur Sociaal Domein van de gemeente Sluis of de RMDO eventueel advies wil uitbrengen op welke manier het bedrag van € 226.771, dat de gemeente krijgt uitgekeerd van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ter bestrijding van energiearmoede, het beste kan besteden. De RMDO voldoet hierbij graag aan het verzoek.

Recent is een aantal rapporten verschenen, o.a. van de Nederlandse Bank¹ en van TNO², waarin de relatie tussen energietransitie en energiearmoede is bestudeerd. Uit de studie van de Nederlandsche Bank blijkt dat een op de vijf huizenbezitters de verduurzaming van zijn huis niet kan betalen. TNO kijkt niet alleen naar inkomen, maar ook breder naar sociaal maatschappelijke omstandigheden en komt met de volgende definitie van energiearmoede: "Energiearmoede is wanneer een huishouden onvoldoende toegang heeft tot goede energievoorzieningen in huis. In energiearme huishoudens zetten mensen bijvoorbeeld de verwarming niet aan omdat ze willen bezuinigen, of ze warmen hun eten liever niet op omdat ze het gas te duur vinden. Daarnaast kampen mensen die te maken hebben met energiearmoede vaak ook met lichamelijke en geestelijke gezondheidsklachten vanwege het wonen in slecht geïsoleerde en geventileerde woningen. Denk aan gezondheidsklachten veroorzaakt door extreme hitte in de zomer en tocht en vocht tijdens koude winters. Deze gezondheidseffecten treffen met name ook kinderen".

In de omschrijving van energiearmoede van TNO kan de RMDO zich vinden. De studie laat zien dat er in de provincie Zeeland ook aanzienlijke sprake is van energiearmoede. Wat betekent dit voor de huishoudens in de gemeente Sluis? Wanneer we uitgaan van 11.276 huishoudens in onze gemeente, waarvan er wellicht enige honderdtallen in aanmerking komen (volgens TNO-onderzoek 6.24 procent = bijna 700 huishoudens) voor enige vorm van

---

¹ Financiering voor de verduurzaming van de woningvoorraad. De Nederlandsche Bank 2022, Amsterdam;

² De feiten over energiearmoede in Nederland. Inzicht op nationaal en lokaal niveau. TNO 2021, P11678, Energie Transitie, Radarweg 60, 1043 NT Amsterdam, 21 september 2021.

financiële ondersteuning is uiteindelijk € 226.771 geen aanzienlijk bedrag. Het betekent dat er per huishouden gemiddeld € 324,= beschikbaar is. Voor ruim € 300,= kun je je huis niet verduurzamen.

De vraag is dan: is het ons doel alle 700 huishoudens te bereiken en zo ja, hoe doen we dat? De RMDO kiest er niet voor op zoek te gaan naar de genoemde 700 huishoudens, omdat die moeilijk te vinden zullen zijn. Daarnaast levert het op grote schaal verstrekken van tochtstrips en ledlampen volgens de RMDO geen substantiële bijdrage aan de verduurzaming van het woningbestand in de gemeente Sluis. Hoewel de RMDO in principe niet voor inkomenssubsiëring is, is het gevolg van ons advies dat dit niet is uit te sluiten. Ook de Rijksoverheid maakt in sommige gevallen hiervoor een uitzondering, omdat het een generiek voorstel betreft. Bij categorie 1 betreft het voorstel van de RMDO een generiek voorstel en bij categorie 2 is maatwerk noodzakelijk. Derhalve stelt de RMDO voor bewoners die in aanmerking komen voor financiële tegemoetkoming bij de verduurzaming van hun woning in een aantal categorieën in te delen.

Categorie 1: laat de gemeente Sluis op zoek gaan naar woningen in wijken binnen de gemeente, die begin jaren 50 gebouwd zijn door de woningbouwvereniging en daarna zijn verkocht aan de bewoners. In deze indertijd (vaak door de huurders bewoonde) gekochte woningen, wonen juist mensen met een smallere beurs. Ze zijn daar altijd gebleven, omdat ze geen financiële mogelijkheden hadden om te verhuizen of duurder te gaan (koop)wonen. Deze woningen zijn veelal slecht geïsoleerd, sommige bewoners hebben zelf dubbel glas laten plaatsen. De bewoners in deze wijken hebben meestal geen hoog inkomen, er wonen veelal ouderen in deze woningen of tegenwoordig een- of meerpersoonshuishoudens met kinderen met een laag inkomen. Deze bewoners kunnen een financieel steuntje in de rug goed gebruiken bij het verder verduurzamen van hun woning met als doel een aangename woonomgeving en lagere energiekosten.

Met een collectief aanbod van een particulier bedrijf kunnen bijvoorbeeld de spouwmuren geïsoleerd worden. Door dit collectief te doen worden kosten bespaard. De gemeente kan de vaste bewoners die meedoen in het collectief tegemoet komen met een bepaald percentage in de kosten: 10 à 20%. Uit contacten weet de RDMO dat deze discussie bijvoorbeeld speelt in de Prins Bernhardstraat in Schoondijke. Er zijn meer wijken in Schoondijke, bijvoorbeeld de Van der Slikkestraat en ongetwijfeld veel van dit soort wijken binnen de gemeente Sluis, die gebouwd zijn begin jaren 50. Een tegemoetkoming in de kosten kan bewoners over de streep trekken. Voorstel is dit uit te zoeken in overleg met de woningbouwvereniging. Wel stellen we voor bewoners die de woning als tweede woning in bezit hebben/ de woning aan toeristen verhuren van subsidie uit te zonderen.

Categorie 2: betreft de groep een- of meerpersoonshuishoudens, met een uitkering op minimum- of bijstandsniveau of alleen AOW in een oude, niet geïsoleerde eigen woning.

Bewoners van deze woningen blijven vanwege financiële redenen ook vaak in hun slecht geïsoleerde woning wonen. Deze groep zou de gemeente met een subsidie tegemoet kunnen komen om dubbel glas mee te financieren of spouwmuurisolatie aan te bieden. Maatwerk is voor deze categorie meer op zijn plaats. Op deze groep dient de gemeente een speciale communicatiecampagne te richten in Rondje West of het Zeeuws Vlaams Advertentieblad met het verzoek zich te melden bij Porthos. Porthos kan dan informeren naar hun persoonlijke financiële situatie.

De communicatiecampagne dient zich ook specifiek te richten op familieleden, vrienden, kennissen van deze groep – een speciale oproep in de communicatiecampagne - om deze bewoners van slecht geïsoleerde woningen te attenderen op de subsidie en daarmee te helpen schaamte te overwinnen en het verzoek zich te melden bij de gemeente voor ondersteuning daarmee te vergoten.

Categorie 3: de gemeente kan de woningbouwvereniging adviseren om huurwoningen, die ouder zijn dan 20 jaar te isoleren. In deze woningen wonen evenmin financieel daadkrachtige huurders. Voor deze woningen stellen we voor dat de woningbouwvereniging de kosten draagt voor isolatie van de spouwmuuren of het laten aanbrengen van dubbel glas. Woningbouwverenigingen kunnen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland subsidie aanvragen voor verduurzaming van woningen. Er kan een aanvraag worden ingediend voor een investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE). Voor 2022 is hiervoor totaal 228 miljoen beschikbaar gesteld. De woningbouwvereniging kan hiervoor een huurverhoging vragen, die door de huurder wordt terugverdiend door daling van de energielasten.

Tot zover onze bijdrage. Mocht u met onze suggesties aan de slag gaan dan hopen wij dat ze op korte termijn worden uitgevoerd.

Wij kijken uit naar uw reactie en het vervolg op dit traject en zijn te allen tijde bereid hierover mondeling met u verder van gedachten te wisselen.

Met vriendelijke groeten,
namens de RMDO,

dr. Henk Dijkmans (voorzitter).